

FRIHANDELSAVTALEN EFTA-FILIPPINENE I KRAFT FRA 1. JUNI 2018

INNLEDNING

Generelt

Forhandlingene mellom EFTA og Filippinene startet i mars 2015 og ble avsluttet i februar 2016. Avtalen ble undertegnet i Bern 28. april 2016.

Handelen med varer mellom Filippinene og Norge beløp seg i 2015 til 1 038 millioner kroner. Av dette utgjorde norsk eksport til Filippinene 535 millioner kroner. Vareeksporten til Filippinene, som i 2005 hadde en verdi på 134 millioner, har vokst over tid, men med til dels store årlige variasjoner. I 2015 utgjorde eksport av kunstgjødsel, sjømat og ulike vitenskapelige og tekniske instrumenter over 80 % av norsk vareeksport til Filippinene. Samme år bestod importen av varer fra Filippinene hovedsakelig av skip, ulike elektriske maskiner og klær.

Du finner stortingsproposisjon nr. 111 S (2016-2017) [her](#)

Avtalen finnes også på engelsk, på EFTAs hjemmeside, www.efta.int

Ikrafttredelse

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Filippinene trer i kraft med virkning fra 1. juni 2018. Varer innført til Norge den 1. juni 2018 og senere, som ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis kan dokumenteres å være opprinnelsesprodukter fra Filippinene i henhold til disse avtalene, og som fyller de øvrige vilkår som er fastsatt i avtalene, kan innrømmes preferansetollbehandling fra 1. juni 2018 i samsvar med de tollsatser som følger av de avtalte konsesjoner.

Preferansetollsatser for innførsel av varer med opprinnelse i Filippinene er lagt inn i Tollvesenets elektroniske deklarasjonssystem – TVINN. På bakgrunn av denne frihandelsavtalen inngått mellom EFTA-landene og Filippinene er følgende landgruppe opprettet i TVINN:

På innførselsdeklarasjonen (Enhetsdokumentet) skal det i rubrikk 36 anmerkes "P".

GSP-systemet

Ved ikrafttredelse av frihandelsavtalen opphører GSP-systemet med Filippinene. I en overgangsperiode på 3 måneder vil det imidlertid kunne innføres opprinnelsesprodukter fra Filippinene under GSP-systemet. Etter dette tidspunkt skal kun frihandelsavtalens bestemmelser gjelde.

NÆRMERE OM AVTALENES INNHOLD

Industrivarer og fisk

Forhandlingsresultatet vurderes som svært godt for norsk vareeksport og vil bidra til økt eksport fra Norge. Det er kun for elleve produkter at filippinsk importtoll ikke vil kuttes etter avtalens ikrafttredelse, og disse unntakene har liten betydning for Norge.

Når avtalen trer i kraft skal filippinsk importtoll avvikles for 90,5 % av alle industri- og fiskeprodukter. Importtoll på nesten alle gjenværende industriprodukter skal avvikles gradvis over en tiårsperiode. Så godt som all eksisterende og potensiell fremtidig norske eksport til Filippinene av industriprodukter er omfattet av disse to kategoriene.

For eksport av norsk fisk og sjømat innebærer avtalen hovedsakelig tollfri markedsadgang fra avtalens ikrafttredelse. For noen fisk- og sjømatprodukter av potensiell fremtidig interesse for Norge innebærer avtalen tolleliminering med nedtrappingsperioder på opptil seks år. Avtalen unntar fra tollnedtrapping enkelte fiskeprodukter som er svært sensitive for Filippinene, men ingen av disse produseres av arter som fangstes i norske fiskerier.

For handelen med fiskeprodukter fikk EFTA gjennomslag for et separat vedlegg til avtalen som sikrer norsk fiskeeksport ytterligere markedsadgang og forutsigbarhet på det filippinske markedet. Det filippinske importregimet for fisk inkluderer krav om akkreditering og lisensiering. Vedlegget innebærer en forpliktelse for partene til å sikre at slike systemer administreres på en ikke-diskriminerende måte, inkludert rett til anke og notifikasjon til motparten i tilfelle avslag på søknad om importlisens eller importørakkreditering. Vedlegget innebærer dessuten særlige konsultasjonsmekanismer. Det er første gang EFTA har slike bestemmelser i en frihandelsavtale.

Landbruksvarer

Forhandlingsresultatet gir Filippinene bedre markedsadgang til Norge for blomster, grønnsaker, frukt, krydder, vegetabiliske oljer, frø, fruktjuice, vin og tobakk. Norge har også tilbudt Filippinene nulltoll for fôrvarer til fisk.

Norge har imidlertid fått forbedret markedsadgang for enkelte produkter fra kjøttsektoren, sæd fra husdyr, vegetabiliske oljer, vann og enkelte alkoholholdige produkter.

Etter avtalen plikter Norge å gi Filippinene de samme tollettelser for bearbeidede landbruksvarer som Norge har gitt til EU. Filippinene har fått tollettelser for blant annet yoghurt, kaffe, te, sukkerholdige produkter, sjokolade, bakervarer, supper, sauser og drikkevarer.

Filippinene plikter å gi tollettelser til Norge for bl.a. sjokolade, bakervarer, supper og tilberedte næringsmidler. Norge viderefører dagens system med prisutjevning for bearbeidede landbruksvarer overfor Filippinene.

OPPRINNELSESREGLENE

Opprinnelsesregler og tolladministrativt samarbeid

Artikkel 2.2 og vedlegg I til avtalen, inneholder bestemmelser om opprinnelsesregler, bestemmelser om administrativt samarbeid om kontroll av opprinnelsesbevis mv., og bestemmelser om transport av varer mellom avtalepartene.

Etter avtalen gjelder følgende alternative vilkår for at en vare oppnår opprinnelsesstatus:

- 1) at produktet anses som fremstilt i sin helhet i en av avtalepartene i henhold til vedleggets artikkel 3;
- 2) at produktet tilfredsstiller bestemmelsene om kumulasjon med innsatsmaterialer som er opprinnelsesprodukter fra en annen avtalepart;

- 3) at produktet, i samsvar med bestemmelsen i de spesifikke listereglene nevnt i tillegg I til vedlegg I, anses for tilstrekkelig bearbeidet.

Det er også i vedleggets artikkel 5 tatt inn en bestemmelse om hvilke former for bearbeiding som ikke er tilstrekkelig til at produktet kan anses som opprinnelsesprodukt.

Bestemmelsene om transport av varer mellom avtalepartene er gjort mer fleksibel enn i tidligere avtaler ved at man tillater mellomlagring og oppsplitting av forsendelser i tredjeland så lenge det kan godtgjøres at varene ikke har blitt endret.

I motsetning til det som har vært mest vanlig for EFTAs frihandelsavtaler, inneholder avtalen mellom EFTA-statene og Filippinene ikke bestemmelser om forbud mot bruk av tollrestitusjon. Med tollrestitusjon menes tilbakebetaling av innbetalt toll for tidligere fortollede innsatsmaterialer som er brukt til fremstilling/produksjon av produktene som utføres. Som tollrestitusjon anses også ordninger med tilsvarende virkning, for eksempel tollfri innførsel av en vare når tollfriheten er betinget av at varen skal gjenutføres. Det vil heller ikke være mulighet for å benytte såkalt «utenlands bearbeiding» ved fremstilling av varer som skal eksporteres som opprinnelsesprodukter under denne avtalen.

Opprinnelsesbevis

Under avtalen er opprinnelseserklæring det eneste opprinnelsesbevis som kan benyttes som opprinnelsesdokumentasjon.

Krav om preferansetollbehandling skal i innførselslandet legitimeres ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelseserklæring. Ved dette har eksportøren avgitt erklæring om at varene oppfyller vilkårene i opprinnelsesreglene. En opprinnelseserklæring kan avgis ved utførelsen av varene den viser til, eller etter utførsel og er gyldig i tolv måneder fra utferdigelsesdatoen.

Tollmyndighetenes forpliktelser

Avtalepartenes tollmyndigheter har rett til å kontrollere at tollpreferanser kun blir innrømmet (beregnet) i samsvar med bestemmelsene i omtalte avtalen samt at andre tollmessige forhold blir overholdt.

Preferansetollbehandling ved innførsel til Norge kan bare innrømmes (deklarerer og beregnes) for varer dekket av avtalens vareomfang med såkalt frihandelsstatus (dvs. "opprinnelsesprodukter") som det foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for.

Ved eksport fra Norge av varer som er preferanseberettiget i henhold til denne frihandelsavtalen skal tollmyndighetene i samsvar med fastlagte rutiner kontrollere opprinnelsesbevis og kontrollere at disse kun utferdiges i samsvar med avtalens bestemmelser. Tollmyndighetenes kontroller kan foretas på eksporttidspunktet for varene eller i etterhånd. Tollmyndighetene har rett til å kontrollere firmaenes regnskaper og alle forhold omkring produkter som det er utferdiget opprinnelsesdokumentasjon for under denne avtalen. Tollmyndighetene i avtalelandene skal gjensidig informere hverandre om bl.a. resultater fra slike etterkontroller av opprinnelsesbevis foretatt etter anmodning av kompetente myndigheter i en annen avtalepart.

HANDELSFASILITERING

For å lette samhandelen mellom EFTA-statene og Filippinene skal partene forenkle prosedyrene for handel med varer og tilknyttede tjenester, fremme multilateralt samarbeid seg imellom med sikte på å styrke egen medvirkning ved utarbeiding og gjennomføring av internasjonale konvensjoner og anbefalinger om handelsfasilitering og samarbeide om handelsfasilitering innenfor rammen av mandatet for underkomiteen for handel med varer.

Oslo, 31. mai 2018